

नेपाल राष्ट्र बैंक

समाचार

वर्ष ५०

अङ्क ६

फागुन २०८२

फेब्रुअरी-मार्च २०२६

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन सम्पन्न

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणमा साभा प्रतिबद्धता

आवश्यक: गभर्नर पौडेल

'Contemporary Issues Pertaining to Anti Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism (AML/CFT)' विषयक दुई दिने अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन माघ २८ र २९ गते काठमाडौंमा सम्पन्न भएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंक, सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सुपरिवेक्षण महाशाखाद्वारा उक्त सम्मेलन आयोजना गरिएको हो।

सम्मेलनको उद्घाटन सत्रलाई सम्बोधन गर्दै गभर्नर प्रा.डा. विश्वनाथ पौडेलले नेपाल फाइनान्सियल एक्सन टास्कफोर्स (एफएटीएफ) को 'ग्रे-लिस्ट'मा परेको अहिलेको समयमा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणका आन्तरिक संयन्त्रलाई थप सुदृढ र सबलीकरण गर्नुपर्ने विचार व्यक्त गर्नुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "ग्रे-लिस्टमा पर्नु चुनौतीपूर्ण भए पनि आन्तरिक संयन्त्रलाई सुदृढ, पारदर्शी र विश्वव्यापी मापदण्डसँग एकाकार गर्नुपर्ने दिशामा यसले हामीलाई महत्त्वपूर्ण पाठ सिकाएको छ।"

राज्यका जिम्मेवार निकायको साभा प्रतिबद्धता र सहकार्यबाट मात्रै सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा अन्य वित्तीय अपराधको नियन्त्रणमा सहयोग पुग्ने धारणा गभर्नर

पौडेलले राख्नुभयो। वित्तीय अपराधविरुद्धको लडाइँ कुनै एउटा निकाय वा क्षेत्रमा सीमित नभएको उल्लेख गर्दै उहाँले बैंकिङ, बीमा, पुँजीबजार, सहकारी र सबै सरोकारवाला पक्षको साभा प्रतिबद्धताबाट मात्र सफल हुने

विचार व्यक्त गर्नुभयो। सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणको प्रयासमा देखिएका कमजोरी सुधार गर्दै नवीनतम अभ्यासको अनुसरण गर्ने सन्दर्भमा उक्त सम्मेलन फलदायी रहने उहाँको विश्वास थियो।

Mr. Ram Krishna Lamichhane
Director General
Department of Tourism
Panelist

Mr. Bashu Dev Bhattarai
Head- FIU (Nepal)
Panelist

Mr. Rupesh K.C
Executive Director
Securities Board of Nepal
Panelist

Mr. Hreedayaswor Pandit
Deputy Director
Nepal Insurance Authority
Panelist

MD. Faisal Ka
Deputy Director
Bangladesh F
Panelist

सम्मेलनमा स्वागत मन्तव्य राख्दै बैंक सुपरिवेक्षण विभागका कार्यकारी निर्देशक दीर्घबहादुर रावलले सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणमा देखिएका जोखिम र चुनौतीलाई सम्बोधन गर्न तथा नियामकीय र सुपरिवेक्षकीय अभ्यासको सुदृढीकरण गर्न उक्त सम्मेलन सार्थक रहने धारणा राख्नुभयो। उद्घाटन सत्रमा राष्ट्र बैंकका सञ्चालक चिन्तामणि शिवाकोटी र बैंकका कार्यकारी निर्देशकहरूको उपस्थिति थियो।

सम्मेलनमा भारत, बङ्गलादेश, श्रीलङ्का र मङ्गोलियाका विषय विज्ञ र नेपाल राष्ट्र बैंकसँगै प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय, विभिन्न मन्त्रालय, वित्तीय क्षेत्रका नियामकीय निकाय, नेपाल सरकारका नियमनकारी र अनुसन्धानकारी निकायका प्रतिनिधिको सहभागिता थियो। सम्मेलनमा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारणका समसामयिक चुनौती र जोखिम, सो विषयका नियामकीय, सुपरिवेक्षकीय र न्यायिक दृष्टिकोण, सम्बद्ध निकायका क्षमता अभिवृद्धिलगायतका विषयमा सघन छलफल भएको थियो।

सम्मेलनको पहिलो दिन दुई वटा कार्यपत्र प्रस्तुत भयो भने एउटा विषयमा प्यानल छलफल भएको थियो। नेपाल राष्ट्र बैंकका उप-निर्देशक अभियान उपाध्यायले 'Current Status of AML/CFT Regime in Nepal with Regards to Mutual Evaluation 2023' विषयमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभयो। यसै गरी, श्रीलङ्काको वित्तीय जानकारी इकाइका वरिष्ठ सहायक निर्देशक सुपुन गुणासेकाराले 'Pertinent Issues on Trade

and Service Based Money Laundering and Counter Measures विषयमा दोस्रो कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभयो। सम्मेलनका क्रममा 'The Importance of Consolidated and Co-ordinated Efforts to Counter Money Laundering (Supervisory Perspectives)' विषयमा विज्ञहरूबीच प्यानल छलफल भएको थियो। सो छलफलमा पर्यटन विभागका महानिर्देशक रामकृष्ण लामिछाने, वित्तीय जानकारी इकाइका प्रमुख वासुदेव भट्टराई, धितोपत्र बोर्डका कार्यकारी निर्देशक रुपेश केसी, नेपाल बीमा प्राधिकरणका उप-निर्देशक हृदयश्वर पण्डित र बङ्गलादेश बैंकका उप-निर्देशक मोहम्मद फैसल कविर सहभागी हुनुहुन्थ्यो भने बैंकिङ विज्ञ भुवनकुमार दाहालले छलफलको सहजीकरण गर्नुभएको थियो।

सम्मेलनको दोस्रो दिन तीन वटा कार्यपत्र प्रस्तुतिसँगै एउटा प्यानल छलफल भएको थियो। रिजर्व बैंक अफ इण्डियाका महाप्रबन्धक विजय रैनाले 'Regulatory Tools and Techniques to Detect ML/PF/TF including RBI initiatives: Data analytics and Use of Technology in Supervision and Risk Assessments' र मङ्गोलियाको फाइनान्सियल रेगुलेटरी युनिटका सुपरिवेक्षक नोमिचुलुन बाटसुखले 'From Increased Monitoring (Grey List) to Delisting' - Impacts, Success Story, and Lessons from Mongolia's Journeys to Delisting and Take Away for Nepal' विषयमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभयो।

यसै गरी, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागका प्रकाशचन्द्र सापकोटाले 'Financial

Intelligence Unit Report Dissemination and its Use Under ML/TF Investigation' विषयमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभयो भने सम्मेलनको अन्तिम सत्रमा 'The Importance of Consolidated and Coordinated Efforts to Counter Money Laundering TF/PF (Judicial Perspectives)' विषयमा विज्ञहरूबीच छलफल भएको थियो। उक्त छलफलमा सर्वोच्च अदालतका मुख्य रजिष्ट्रार विमल पौडेल, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागका महानिर्देशक गजेन्द्रकुमार ठाकुर, कानून मन्त्रालयका सहसचिव विनोदकुमार भट्टराई, केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरोका प्रहरी उपरीक्षक अमरेन्द्रबहादुर सिंह र भारत सरकार, डिरोक्टरेट अफ इन्फोर्समेन्टका सहायक कानुनी सल्लाहकार गौरव सैनीको सहभागिता थियो भने नायब महान्यायाधिवक्ता संजीवराज रेग्मीले छलफलको सहजीकरण गर्नुभएको थियो।

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सुपरिवेक्षण महाशाखाका प्रमुख आर्या जोशीले सम्मेलनको सङ्क्षिप्त समीक्षा गर्दै समापन मन्तव्य राख्नुभयो। महाशाखाका सहायक निर्देशकद्वय साधना सुवेदी र सुजल ढुङ्गानाले कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुभएको थियो।

नेपाल एफएटीएफको 'ग्रे-लिस्ट'मा परेको सन्दर्भमा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणमा कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाको सबलीकरण र प्रभावकारी कार्यान्वयन, अन्तरनिकाय समन्वय, अन्य मुलुकका असल अभ्यासको अनुसरण र क्षमता विकासको निम्ति यो सम्मेलन परिणाममुखी हुने अपेक्षा गरिएको छ। ■